

Ramme for udvikling af en stærk psykiatri - 1

- en del af Aarhus Universitetshospital

Baggrund

Direktionen i Region Midtjylland og psykiatri- og socialledelsen har besluttet at igangsætte en proces med det formål, at den psykiatri som i dag ligger i Risskov, styrker positionen som en stærk psykiatri som en del af Aarhus Universitetshospital.

Det sker med udgangspunkt i budgetforlig 2018, som forligspartierne indgik den 4. september 2017. Af budgetforliget fremgår det:

Forligspartierne understreger, at det kommende Psykiatrisk Center i Skejby skal have en stærk faglig profil. Der skal derfor lægges en plan for de faglige satsningsområder for centret. Desuden vil forligspartierne have kigget på, hvordan ledelsesstrukturen og anvendelsen af lægeressourcerne kan understøtte en effektiv ibrugtagning og drift af det nye psykiatriske center. Herudover skal der sættes fokus på arbejdstilrettelæggelsen for de øvrige faggrupper.

Dette notat sætter den helt overordnede ramme for den kommende tids arbejde med at sikre udviklingen af en stærk psykiatri som en del af Aarhus Universitetshospital.

Målet er konkret at styrke psykiatriens position som en del af Aarhus Universitetshospital. For at indfri dette er der i notatet beskrevet en vision for Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien.

Der udarbejdes desuden i efteråret 2017 en faglig udviklingsplan for de første års arbejde med at realisere visionen, herunder udpegning af særlige satsningsområder og målepunkter.

Ydermere igangsættes en række initiativer med fokus på ledelse og ledelsesudvikling samt arbejdstilrettelæggelse for læger og andre faggrupper. Dertil kommer justeringer i ledelse og administration, som er nødvendige for at kunne støtte op om en stærk psykiatri som en del af Aarhus Universitetshospital.¹

Materialet sendes tirsdag den 25. september i høring i blandt andet MED-systemet i psykiatrien. Der stiles efter at regionsrådet på mødet den 15. december godkender rammen for en stærk psykiatri som en del af Aarhus Universitetshospital, herunder den faglige udviklingsplan og kommissoriet for advisory board. Ydermere vil regionsrådet blive givet en status på arbejdet med de ledelsesmæssige og administrative tiltag.

Et universitetshospital i forandring

Aarhus Universitetshospital, Risskov har gennem mange år været flagskib inden for dansk psykiatri.

Efter Kommunalreformen i 2007 har harmonisering og konsolidering af tilbud og kvalitet i psykiatrisk udredning og behandling været væsentlige pejlemærker for psykiatrien i Region Midtjylland. Afdelingerne i Aarhus Universitetshospital, Risskov har

¹ Disse administrative og ledelsesmæssige ændringer er beskrevet i Rammen for udvikling af en stærk psykiatri -2, ledelse og administration. Der lægges op til at samle de administrative funktioner i Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien med Psykiatri og socialledelsen. Derover vil der ske en ændret opgavefordeling i Psykiatri- og socialledelsen. Blandt andet får Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien samme kontaktdirektør fra Psykiatri- og socialledelsen

i den sammenhæng været altovervejende ligestillet med de øvrige afdelinger i Region Midtjylland.

I 2010 besluttede regionsrådet en masterplan for Aarhus Universitetshospital Risskov. Masterplanen var første skridt mod en specialisering, idet man organiserede afdelinger ud fra diagnoser med fokus på højt specialiserede funktioner mod tidligere organisering efter postnummer.

I perioden frem til nu har Aarhus Universitetshospital Risskops funktioner som universitetshospital, hverken de enkelte afdelinger i Risskov eller som samlet funktion, været særligt i fokus. I psykiatrien er der stadig en beskedent tradition for at patienter fra regionspsykiatrierne behandles på universitetsafdelingerne i Aarhus.

Gennem det seneste år har der desuden været udfordringer i forhold til sikkerhed og arbejdsmiljø på de voksenpsykiatriske afdelinger på Aarhus Universitetshospital Risskov. Løsning af disse udfordringer har vist forskellige tilgange til håndtering af disse udfordringer. Der er ønske om fortsat at have fokus på arbejdsmiljø og sikkerhed.

Det ligger fast at Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien i de kommende år får flere store opgaver, som stiller krav til helhedsblik, sammenhæng i indsatserne og samarbejde med kommunerne, almen praksis, det somatiske sundhedsvæsen samt regionspsykiatrierne.

- Psykiatrien i Risskov skal i efteråret 2018 flytte til Skejby og bliver derved fysisk samlet med Aarhus Universitetshospital. Der forestår herved en stor opgave, som kræver særlig opmærksomhed.
- Sundhedsstyrelsens specialeplan forpligter Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien til at kunne varetage udredning og behandling af patienter med særligt komplekse sygdomsforløb i regi af de tildelte regionsfunktioner (RF) og højt specialiserede funktioner (HSF).
- Aftaler mellem Region Midtjylland og Aarhus Universitet samt VIA University College forpligter Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien til at skabe viden (forskning), formidle viden (uddannelse) og anvende viden (klinisk praksis) samt styrke sammenhængen herimellem.

En samlet vision for Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien

De psykiatriske afdelinger i Aarhus skal i højere grad markere sig som et stærkt universitetshospital med højt specialiseret behandling, forskning, og uddannelse til gavn for patienter i hele regionen.

Psykiatrien, og specielt de specialiserede funktioner, står overfor stigende udfordringer i forhold til den gængse opfattelse af psykiatriens indhold og virke. Den kommende flytning til Skejby understreger denne tendens. Endvidere er der et behov for at få et særligt fokus på universitetshospitalets opgaver og funktioner.

Det er derfor nødvendigt med en styrket indsats og en samlet vision for Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien.

Rammen er regionens målbillede samt psykiatriplan, som begge bygger på de otte nationale mål. Det stiller nye krav til psykiatrien som helhed og i særdeleshed til psykiatrien i Aarhus Universitetshospital².

Visionen for Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien er klar:

- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien er en del af et samlet universitetshospital med samtlige specialer, selvom afdelingerne er en del af Psykiatri og Social.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien er som helhed tydeligt positioneret og indgår som en væsentlig aktør i psykiatriens udvikling regionalt, nationalt og internationalt.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien fungerer som mere end summen af fire kliniske afdelinger og således en del af Aarhus Universitetshospital som en samlet stærk psykiatri.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien er garant for høj kvalitet i patientbehandling, forskning og uddannelse til gavn for patienter med psykisk sygdom i hele regionen og landsdelen, også for patienter med særligt komplekse sygdomsforløb.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien rekrutterer og uddanner ledere og medarbejdere til glæde for den samlede regionspsykiatri.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien har en særlig og forpligtende opgave til på vegne af den samlede regionale psykiatri at være initiativtager, igangsætter, eksperimenterium, problemløser og inspirator, altså at skabe, formidle og anvende ny viden.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien arbejder på patientens præmisser.
- Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien er en attraktiv arbejdsplads for ledere og medarbejdere.

For at kunne realisere visionerne er det afgørende at skabe øget faglighed, sammenhæng samt beslutningskraft på Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien.

Processen kræver stærkt og fokuseret lederskab fra alle ledelsesniveauer inden for psykiatriområdet.

Strategi og handlinger

Den nye vision fordrer en anden måde at lede og samarbejde på.

- Der udarbejdes en faglig udviklingsplan for de første års arbejde med at realisere visionen, herunder udpegning af særlige satsningsområder og målepunkter. Denne plan udarbejdes i løbet af efteråret 2017 og vil blive forelagt regionsrådet den 15. december 2017.
- Der skal nedsættes et advisory board med det formål at indhente ekstern national/international inspiration til den konkrete udmøntning af udviklingsplanen samt den fortsatte udvikling af Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien. Formand for advisory board er koncerndirektøren med særligt ansvar for Psykiatri og Social.

² Et universitetshospital har 3 ligestillede og gensidigt afhængige opgaver: 1. Patientbehandling, herunder ikke mindst den højt specialiserede behandling. 2. forskning og udvikling på internationalt niveau. 3. Uddannelse på internationalt niveau.

- Sammenhængen, helheden og handlekraften på tværs af hele Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien skal styrkes til gavn for patienten. Det sker ved at styrke fællesskabet mellem de kliniske afdelinger, såvel fagligt som administrativt.
- Der skal udarbejdes en strategi for udvikling og styrkelse af afdelingsledelser og funktionsledelser med fokus på grænssekrydsende ledelse.
- Der skal udarbejdes en strategi for rekruttering af professorer, der skal skabe det nødvendige fundament for, at Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien fremadrettet kan udvikle nye spydspidsområder. Dette bliver en del af udmøntningen af den faglige udviklingsplan.
- Der skal udarbejdes en samarbejdsaftale med Aarhus Universitetshospital om patientbehandling, forskning og uddannelse, hvor dette vurderes relevant.
- Samarbejdsrelationer og gensidige forpligtigelser mellem Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien og regionspsykiatrierne skal være tydelige, herunder fokus på videndeling og implementering. Dette bliver en del af udmøntningen af den faglige udviklingsplan.
- Koordination og samspil med Aarhus og Samsø kommuner skal udbygges og udvikles, herunder udvikling af Borgerens Psykiatrihus i Aarhus. Dette arbejde er igangsat.
- Fokus på arbejdstilrettelæggelsen for læger og øvrige faggrupper. Dette arbejde tænkes sammen med forberedelserne af den konkrete udflytning til Skejby.

Rammen for udvikling af en stærk psykiatri som en del af Aarhus Universitetshospital herunder den faglige udviklingsplan og kommissoriet for advisory board vil blive forelagt regionsrådet til beslutning i december. Ydermere vil regionsrådet blive givet en status på arbejdet med de ledelsesmæssige og administrative tiltag.

Finansiering

- Det økonomiske udgangspunkt for etableringen af et stærkt Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien er de eksisterende økonomiske rammer.
- På samme vis som det gælder for de øvrige specialer på Aarhus Universitetshospital skal der være en løbende dialog med regionsrådet om udviklingen af optimale rammebetingelser under de givne økonomiske vilkår. Dette vil hensigtsmæssigt ske efter identificering og definition af Aarhus Universitetshospital, Psykiatriens spydspidsfunktioner.
- Samtidig skal Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien arbejde intenst for at tiltrække store eksterne forskningsbevillinger evt. sammen med Aarhus Universitetshospital.

Succeskriterier

I løbet af 2018 og de efterfølgende år forventes følgende succeskriterier opfyldt:

- Vellykket flytning til Skejby (højeste prioritet i 2018)
- Udmøntning af den faglige udviklingsplan er igangsat.
- Flere sammenhængende tiltag på tværs af de 4 afdelinger i Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien.
- Flere patienter i de højtspecialiserede funktioner.
- Reducerede administrative udgifter.

- Der er udarbejdet en samarbejdsaftale med Aarhus Universitetshospital inden for relevante områder.
- Borgernes Psykiatrihus i samarbejde med Aarhus Kommune er under gennemførelse.

Tidsplan

- Mandag den 25. september: Skriftlig orientering af regionsrådet.
- Tirsdag den 26. september – 13. oktober Høring:
Rammen for udvikling af en stærk psykiatri - 1 sendes i høring i HMU, LMU, AU, AUH samt de tværfaglige specialeråd i psykiatrien.
- Onsdag den 27. september: Info-møde i Risskov med deltagelse af koncerndirektør Christian Boel og psykiatri- og socialledelsen.
- Mandag den 16. oktober: Ekstraordinært møde i HMU.
- Onsdag den 25. oktober: Kick-off arrangement ift. udvikling af en faglig udviklingsplan.
- Onsdag den 29. november: Rammen for udvikling af en stærk psykiatri - 1 herunder den faglige udviklingsplan og kommissoriet for advisory board forelægges det rådgivende udvalg for psykiatri og det specialiserede socialområde.
- Tirsdag den 5. december: Rammen for udvikling af en stærk psykiatri - 1 herunder den faglige udviklingsplan og kommissoriet for advisory board forelægges Forretningsudvalget.
- Fredag den 15. december: Rammen for udvikling af en stærk psykiatri - 1 herunder den faglige udviklingsplan og kommissoriet for advisory board forelægges regionsrådet.